

Zasedání Pracovní skupiny pro bezpečnost

Datum konání: 3. července 2020

Zahájení: 10:00 – cca 13:00 hodin

Místo konání: Úřad vlády ČR – Vladislava 4, Praha 1 – místnost: Fórum

Přítomni: Dvořák Vladimír, Guži Zdeněk, Koutný Petr, Kučera Václav, Lučanský Rastislav, Růžička Čeněk

Omluveni: Lesa Petr, Lupták Lubomír, Kandrač Dušan, Oláh Štefan, Ščuka Tomáš, Slanina Simon, Stojka Josef, Theuserová Iveta

Hosté: Gába Karel, p. Trannová

Úřad vlády ČR: Juhásová Marianna, Jůnová Klára, Macháček Radovan, Mertlík Tadeáš

Program:

10:00 Zahájení zasedání

10:15 Příprava Strategie romské integrace 2021 - 2030

11:00 Informace Ministerstva vnitra k:

- náborové kampani k Policii ČR
- dvoudennímu setkání styčných důstojníků pro menšiny s krajskými koordinátory pro romské záležitosti

11:30 Průzkum mezi NNO poskytující adiktologické služby

12:00 Různé

12:30 Závěr

Úvod

Klára Jůnová, tajemnice Pracovní skupiny pro bezpečnost (dále jen „Pracovní skupina“), zahájila jednání Pracovní skupiny a přivítala její členy. Následně v úvodu jednání vystoupil také předseda Pracovní skupiny Zdeněk Guži, který přítomné taktéž přivítal a představil program jednání.

Klára Jůnová představila nového pracovníka Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Kancelář“) Bc. R. Macháčka, který se stane novým tajemníkem této pracovní skupiny. Dále pokračoval předseda pracovní skupiny, který uvedl, že jej mrzí stálá neúčast některých členů pracovní skupiny. Dále již navázal na první bod jednání týkající se přípravy nové Strategie romské integrace 2021 – 2030.

1. Příprava Strategie romské integrace 2021 - 2030

K prvnímu bodu jednání předseda pracovní skupiny uvedl, že většina zúčastněných má Strategii k dispozici a že v současné době Strategie prochází korekturou, přičemž na ni pracují členové neziskových organizací a občanští členové Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Rada“). Podle něj je potřeba Strategii dostat do romských a proromských organizací a hlavně mezi Romy.

Klára Jůnová dále přiblížila kontext vzniku pracovní verze Strategie. Přípravy začaly již v minulém roce, kdy občanští členové Rady mohli posílat podněty a návrhy ke Strategii. Výbor pro vzdělávání Romů celý rok připravoval kapitolu Vzdělávání a dokončil ji v termínu. V současné době se k této kapitole vypořádávají připomínky. Uvedla, že ke spolupráci byly přizvány také neziskové organizace a někteří občanští členové. V květnu byla představena pracovní verze Strategie, kterou dostali k připomínkování krajsí koordinátoři a všichni členové Rady. V rámci tohoto připomínkování byly podány připomínky jak ze strany členů Rady, tak ze strany neziskových organizací, které návrh Strategie odmítly (i přesto, že v průběhu roku nebyly k žádné kapitole ani způsobu spolupráce připomínky vzneseny). Dále Klára Jůnová uvedla, že nově korekturu Strategie koordinuje E. Stejskalová, členka Rady, která dané připomínky předává přímo zmocněnkyni vlády pro lidská práva. Do konce srpna by pak měly proběhnout schůzky s rezorty.

Dle plánovaného harmonogramu by Strategie měla jít do meziresortního připomínkového řízení v září, tak aby byla do konce roku 2020 schválena vládou a Evropskou komisí.

Klára Jůnová dále poděkovala za připomínky pracovní skupiny a uvedla, že všechny vznesené připomínky byly vysvětleny. Mezi připomínky patřily osvětové akce, náborové kampaně k Policii ČR, další připomínkou bylo sociální postavení Romů. Vznikl návrh, aby obce měly svého asistenta prevence kriminality na 100 Romů, což je poměrně nemožné, protože neznáme přesný počet Romů vyskytující se v té které lokalitě.

Předseda pracovní skupiny dále zmínil kampaň k pietním katům a Mezinárodnímu dne Romů. Uvedl, že by si přál, aby zde byla větší účast ze strany Romů i státní správy a institucí. Předpokládá existenci informačního střediska v Letech u Písku. Klára Jůnová uvedl, že pravidelně posílá na ostatní rezorty pozvánky na romské akce, a že je propagace také možná prostřednictvím Agentury pro sociální začleňování. Pozvánka na pietní akt v Letech u Písku byla již zaslána neziskovým organizacím, krajským koordinátorům, terénním pracovníkům a také všem ministryním a ministrům, předsedovi Poslanecké sněmovny a předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Čeněk Růžička uvedl, že na pietních akcích je také velmi žádoucí přítomnost dětí a mladých, proto doporučuje, aby Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy přispívalo do rozpočtů škol více financí na dopravu ne různé exkurze a vzdělávací akce. Dále Čeněk Růžička zdůraznil, že vnímání romského a židovského holokaustu je rozdílné, a proto je potřeba klást důraz na tyto pietní akce. V této souvislosti otevřel Čeněk Růžička téma majetkového odškodnění Romů, což následně doplnila Klára Jůnová, která uvedla, jaké kroky byly doposud v této věci učiněny.

Předseda pracovní skupiny se následně vrátil ke Strategii a uvedl, že dle jeho názoru by ke Strategii měly vznikat akční plány, které by dle jeho názoru měly sloužit ke zlepšení sociální situace Romů zejména v sociálně vyloučených lokalitách. Podle Kláry Jůnové samotná Strategie již bude obsahovat akční plán, proto vznik samostatného dokumentu není plánován. Následně uvedla, že v rámci platnosti Strategie jsou plánovány dvě revize, v rámci kterých je možné

nastavená opatření zrevidovat a případně nastavit opatření nová. Čeněk Růžička dále uvedl, že dle něj opatření, která vznikají od stolu, nefungují a finanční prostředky jsou investovány bez výsledku. Proto by chtěl prosadit, aby byly finanční prostředky „označeny“, jako Romské a pro Romy.

Klára Jůnová dále představila možné zdroje krytí Strategie, kterými jsou kromě státního rozpočtu také peníze z Evropských strukturálních a investičních fondů. Mezi operační programy významné pro Strategii následně patří Operační program Zaměstnanost, Integrovaný regionální operační program, Operační program Jan Amos Komenský. Následovala diskuze ohledně institucionálního zabezpečení romské integrace a spolupráce mezi krajskými koordinátory, romskými poradci, terénními pracovníky a dalšími. Karel Gába, jako krajský koordinátor Zlínského kraje zmínil, že mezi slabší články v této otázce, patří obce, které mají romské poradce ve svých řadách především z řad zaměstnanců obcí, kdy jsou jejich úvazky zpravidla 0,1, což je poměrně málo. Doporučuje proto, aby obce měly jednoho jednoho úvazkového zaměstnance. Samozřejmě je to i na zájmu obce, zda má zájem zaměstnávat romské poradce či nikoliv.

Dle Kláry Jůnové se velmi doporučuje, aby byl romským poradcem Rom, a dále uvedla, že v rámci možného financování pozice z Norských fondů není stanoven požadavek na vzdělání a kvalifikaci. O možnosti financování pozice romského poradce již byly informovány všechny obce s rozšířenou působností, a to prostřednictvím dopisu zaslaného datovou schránkou.

2. Informace Ministerstva vnitra o náboru romských uchazečů k Policii ČR

Vladimír Dvořák informoval o náborových kampaních k Policii ČR ze strany romské menšiny. Do 10. července 2020 je možné se vyjádřit s případnými připomínkami. Kampaň je rozdělena na určité pilíře, a to na dlouhodobou spolupráci Policie ČR k menšinám a příprava příslušníků menšin k úspěšnému zvládnutí přijímacího řízení u Policie ČR. Část finančních prostředků bude vyčleněna na kampaň, která se především bude zaměřovat na členy menšin, půjde o 10 videí.

Z hlediska dlouhodobé spolupráce Policie ČR k menšinám, je Strategie Policie ČR prodloužena o rok, což je způsobeno mimo jiné pandemií COVID-19. Bude se připravovat dlouhodobá strategie, kde budou cíle splnitelné, jasné a srozumitelně formulované. Je žádoucí, aby menšinová společnost projevila zájem o práci u Policie ČR. Z personálního odboru zatím nejsou informace, kde romští uchazeči o práci u policie selhávají. Stále však platí, že uchazeč o práci u policie musí mít minimálně středoškolské vzdělání s maturitou.

Dále v rámci bodu jednání vystoupila por. Trannová, která uvedla své zkušenosti s prací u Policie ČR, jakožto příslušnice romské menšiny. Dále se přítomní doptávali na její zkušenosti s nábořem k policii, začátku její služby, ale i to, jakým způsobem navrhuje, aby byla kampaň zaměřena. Por. Trannová dále uvedla svoji zkušenost z dětských táborů, kde právě v takovém prostředí lze děti nejvíce zaujmout a doporučila tento postup i pro náborovou kampaň.

Vladimír Dvořák dále uvedl informace k plánovanému setkání styčných důstojníků pro menšiny s krajskými koordinátory pro romské záležitosti. Na toto setkání jsou zpravidla zváni také členové Rady, případně členové pracovní skupiny. Uvedl však, že v tomto roce bude omezena kapacita na přespání na cca 30 míst. V této souvislosti Klára Jůnová uvedla, že pro případné zájemce o setkání z členů pracovní skupiny se pokusí s ubytováním vypomoci. Dále také doplnila, že po dohodě s Ministerstvem vnitra by v rámci toho setkání proběhlo slavnostní promítání dokumentu Lety, které by zahájila zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Uvedla však, že z důvodu hygienických opatření není doposud jisté místo, kde se promítání uskuteční.

3. Průzkum mezi NNO poskytující adiktologické služby

Dotazník byl vytvořen Klárou Jůnovou ve spolupráci s Ivetou Theuserovou, členkou pracovní skupiny, a Odborem protidrogové problematiky Úřadu vlády ČR. Otázky jsou tvořeny ze tří sekcí, které Klára Jůnová postupně prošla a vysvětlila jejich záměr. Iveta Theuserová, i přesto, že nebyla na jednání přítomna, již předem avizoval, že s některými z otázek nesouhlasí. Zejména se jedná o otázky týkající se testování na infekční nemoci dle určitého druhu onemocnění. Dále avizovala, že nesouhlasí s otázkami týkající se typ pracovního úvazku, pracovní poměru apod. Klára Jůnová však uvedla, že z metodologického hlediska se doporučuje ponechat otázky v dotazníku, jak jsou, tak, aby byla naplněna podstata zjišťování. Dotazník, v tuto chvíli odsouhlasený pracovní skupinou i Odborem protidrogové problematiky, tvoří přílohu zápisu.

4. Různé

Čeněk Růžička v bodu různé otevřel téma „zaklenuť“ policistů na člověka (dle pořadu TV Prima). Podle něj si řada Romů i velká část společnosti myslí, že se jedná o skutečné zákroky Policie ČR, a proto by zde bylo na místě, kdyby se Policie ČR důrazně od vysílaného pořadu distancovala. V tomto bodu dále zdůraznil, že i v řadách Policie ČR se mohou dle jeho názoru vyskytovat policisté, kteří Romy bytostně nenávidí, kdy má na mysli, např. příslušníky zásahových jednotek, což je dle něj velmi nebezpečné.

Petr Koutný v této věci upozornil, že se v žádném případě nejedná o pořad, kde by figurovali skuteční policisté, a že se Policie ČR od tohoto pořadu již v minulosti distancovala.

Čeněk Růžička se dále dotazoval, zdali je nějaký podobný „návod“ pro policisty ohledně „zaklenuť“ či je to případně uvedeno v dokumentu o donucovacích prostředcích. Petr Koutný upozorňuje, že je nutné znát okolnosti případu, dále je nutné umět vyhodnotit situaci, kterou konkrétní policista zažívá při konkrétním zásahu. Petr Koutný sdělil, že Policie ČR používá donucovací prostředky v souladu se zákonem. Dle názoru Čeněka Růžičky jsou však některé zákroky policistů neadekvátní. Petr Koutný následně sdělil, že Policie ČR má nastaveny kontrolní mechanismy, jak kontrolovat použití donucovacího prostředku. Při použití donucovacího prostředku je nutné sepsat záznam a ten se předává nadřízenému, pokud dojde k ublížení na zdraví či majetku, tak se předává i státnímu zástupci. Dále se prošetřením může zabývat Odbor vnitřní kontroly nebo Ředitelství policie. Nutno podotknout, že zde funguje také Generální kontrolní mechanismus GIBS. Čeněk Růžička přesto požaduje, aby Policie ČR na základě výše uvedeného prověřila své postupy při zásazích, zda k onomu „zaklenuť“ nedochází, a aby případné nepřiměřené postupy neprodleně odstranila. Také nabádal Policii ČR, aby byla důslednější při výběru svých členů.

Předseda pracovní skupiny následně předal pracovní skupině materiál, který mu přišel emailem. Jedná se o hoax, který uvádí zavádějící statistiky o Romech. Klára Jůnová v této souvislosti přislíbila, že se obrátí na Ministerstvo spravedlnosti s žádostí o informaci o dalším postupu v případě takovýchto emailů.

Na závěr jednání poděkoval předseda pracovní skupiny a tajemnice všem přítomným a uvedli, že příští jednání se pravděpodobně uskuteční v září 2020.

Zapsal: Bc. Radovan Macháček
Schválil: Bc. Zdeněk Guži